

Наукові перспективи
Видавнича група

ISSN 2786-5274 (Print)
DOI:10.52058/2786-5274-2025-7(47)

*Ми йдемо за Того, чому
немає чини в усьому світі —
за Батьківщиною.*
О. Довженко

Наукові інновації та передові технології

СЕРІЯ "УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ"

СЕРІЯ "ПРАВО"

СЕРІЯ "ЕКОНОМІКА"

СЕРІЯ "ПСИХОЛОГІЯ"

СЕРІЯ "ПЕДАГОГІКА"

№ 7(47) 2025

Всеукраїнська Асамблея докторів наук із державного управління
у рамках роботи Видавничої групи «Наукові перспективи»

«Наукові інновації та передові технології»

*(Серія «Управління та адміністрування», Серія «Право»,
Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»)*

Випуск № 7(47) 2025

Київ – 2025

Ukrainian Assembly of Doctors of Sciences in Public Administration

within the work of the Publishing Group «Scientific Perspectives»

«Scientific innovations and advanced technologies»

(Series «Management and administration», Series «Law», Series «Economics», Series «Psychology», Series «Pedagogy»)

Issue № 7(47) 2025

Kyiv – 2025

ISSN 2786-5274 Print

УДК 001.32:1 /3/(477)(02)

DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-7\(47\)](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-7(47))

**«Наукові інновації та передові технології» (Серія «Управління та адміністрування»,
Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»):
журнал. 2025. № 7(47) 2025. С. 1974**

*Рекомендовано до друку Президією Всеукраїнської Асамблеї докторів наук з державного управління
(Рішення від 07.07.2025, № 5/7-25)*

*Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації:
серія КВ № 24962-14902Р від 13.09.2021 р.*

*Журнал видається за наукової підтримки: Інституту філософії та соціології Національної Академії Наук
Азербайджану (Баку, Азербайджан), громадської організації «Асоціація науковців України», громадської організації
«Християнська академія педагогічних наук України» та громадської організації «Всеукраїнська асоціація педагогів і
психологів з духовно-морального виховання».*

**Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 30.11.2021 № 1290
журналу присвоєно категорію "Б" із права**

**Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 01.02.2022 № 89
журналу присвоєно категорію "Б" із педагогіки**

**Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 07.04.2022 № 320 журналу
присвоєно категорію "Б" із економіки та державного управління**

**Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 20.06.2023 № 768 журналу
присвоєно категорію "Б" зі спеціальностей 073 - менеджмент, 076 – підприємництво
та торгівля, 015 - професійна освіта**

**Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 23.08.2023 № 1035 журналу
присвоєно категорію "Б" зі спеціальності 053 - психологія**

*Наукове видання включено до міжнародної наукометричної бази
Index Copernicus, міжнародної пошукової системи Google Scholar та
до міжнародної наукометричної бази даних Research Bible.*

*Журнал заснований з метою розвитку вітчизняного наукового потенціалу у галузях державного управління,
права, економіки, психології, педагогіки та його інтеграції у світовий науковий простір, шляхом оприлюднення
результатів наукових досліджень.*

Головний редактор:

Романенко Євген Олександрович — доктор наук з державного управління, професор, Заслужений юрист України, полковник Центрального науково-дослідного інституту Збройних Сил України, Президент громадської наукової організації «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління» (Київ, Україна)

Редакційна колегія:

- Абуселідзе Георгій - завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Батумського державного університету імені Шота Руставелі (Батумі, Грузія)
- Бахов Іван Степанович — доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології та перекладу Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
- Беньковська Наталя Борисівна — кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри мовної підготовки Інституту Військово-Морських Сил Національного університету "Одеська морська академія" (Одеса, Україна)
- Бельська Тетяна Валентинівна - доктор наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри менеджменту Інституту підготовки кадрів державної служби зайнятості (м. Київ, Україна)
- Бондар-Підгурська Оксана Василівна - доктор економічних наук, доцент, професор кафедри менеджменту ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», (Полтава, Україна)
- Будник Вікторія Анатоліївна - кандидат економічних наук, професор, професор кафедри бізнес-логістики та транспортних технологій Державного університету інфраструктури та технологій (Київ, Україна)
- Гбур Зоряна Володимирівна - доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри управління охороною здоров'я та публічного адміністрування Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л.Шупика (Київ, Україна)
- Дацій Олександр Іванович — доктор економічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
- Дегтяр Олег Андрійович — доктор наук з державного управління, доцент, доцент кафедри менеджменту і адміністрування Харківського національного університету міського господарства ім. О. М. Бекетова (Харків, Україна)
- Демідова Юлія Євгенівна - кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки і психології управління соціальними системами Національного Технічного Університету «Харківський Політехнічний Інститут» (Харків, Україна)
- Дем'янишина Олеся Андріївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та економічної безпеки Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (Умань, Україна)
- Дранус Любов Сергіївна — кандидат економічних наук, доцент, оцент кафедри менеджменту Чорноморського національного університету імені Петра Могили
- Журавльова Лариса Петрівна — доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Поліського національного університету (Житомир, Україна)
- Заячківська Оксана Василівна - кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів та економічної безпеки Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- Ільїн Валерій Юрійович - доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)
- Ільїна Анастасія Олександрівна - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри публічного управління і адміністрування Національного торговельно-економічного університету (Київ, Україна)
- Ічанська Олена Михайлівна - кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Кайдашев Роман Петрович — доктор юридичних наук, професор, професор кафедри адміністративного, фінансового та банківського права Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
- Каламаж Руслана Володимирівна - доктор психологічних наук, професор, проректор з навчально-виховної роботи Національного університету «Острозька академія» (Рівне, Україна)
- Кардаш Оксана Любомирівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри комп'ютерних технологій та економічної кібернетики Навчально-наукового інституту автоматики, кібернетики та обчислювальної техніки Національного університету водного господарства та природокористування (м. Рівне, Україна)
- Калашнік Наталія Василівна — кандидат педагогічних наук, доцент кафедри українознавства Вінницького національного медичного університету ім. М.І.Пирогова, (Вінниця, Україна)
- Кернас Андрій Вячеславович – доктор філософії в галузі психології, кандидат психологічних наук, дійсний член Української психологічної асоціації, магістр права, магістр педагогіки, доцент кафедри Практичної психології Одеського національного морського університету, старший викладач кафедри мовної та психолого-педагогічної підготовки Одеського національного економічного університету (Одеса, Україна)
- Кобець Дмитро Леонтійович - кандидат економічних наук (доктор філософії), доцент Хмельницького національного університету, доцент кафедри обліку, аудиту та оподаткування (м. Хмельницький, Україна)
- Коваленко Олена Михайлівна - кандидат педагогічних наук, провідний науковий співробітник відділу профільного навчання Інституту педагогіки НАПН України (Київ, Україна)
- Корильчук Неоніла Іванівна – кандидат медичних наук, доцент кафедри терапії та сімейної медицини Тернопільського національного медичного університету імені І.Я.Горбачевського МОЗ України (Тернопіль, Україна)
- Корнієнко Петро Сергійович - доктор юридичних наук, доцент, адвокат, заступник першого проректора по роботі з коледжами, професор кафедри філософії та соціально-гуманітарних дисциплін Національної академії статистики, обліку та аудиту (Київ, Україна)
- Кошова Світлана Петрівна — кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри управління охороною здоров'я Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика (Київ, Україна)
- Кравчук Володимир Миколайович — доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права Волинського національного університету імені Лесі Українки (Луцьк, Україна)
- Кравчук Людмила Степанівна - кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна», завідувач кафедрою фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту Хмельницького інститут соціальних технологій Університет "Україна" (Хмельницький, Україна)
- Литвиненко Віктор Іванович — доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства Навчально-наукового інституту права Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
- Лич (Назарук) Оксана Миколаївна - доктор психологічних наук, доцент, член-кореспондент української академії акмеології, член громадської спілки «Національна психологічна асоціація», доцент кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Марушева Олександра Анатоліївна - доктор наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри публічного управління та інформаційного менеджменту ПВНЗ Університет Новітніх Технологій (м. Київ, Україна)

- Міхальський Томаш — доктор наук, доцент кафедри географії регіонального розвитку Гданського університету (Польща)
- Мізюк Вікторія Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності Ізмаїльського державного гуманітарного університету (Ізмаїл, Україна)
- Миргород-Карпова Валерія Валеріївна - кандидат юридичних наук, заступник директора з наукової роботи, старший викладач кафедри адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки Сумського державного університету (Суми, Україна)
- Непомняща Ірина Миколаївна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики дошкільної освіти Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»
- Новак-Каляєва Лариса Миколаївна — доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри державного управління Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України (Львів, Україна)
- Огієнко Альона Володимирівна - доктор економічних наук, доцент кафедри організації авіаційних робіт та послуг Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Орлова Наталія Сергіївна - доктор наук з державного управління, професор кафедри державного управління, публічного адміністрування та регіональної економіки, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця (Харків, Україна)
- Павлов Костянтин Володимирович — доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри підприємництва і маркетингу Волинського національного університету імені Лесі Українки (Луцьк, Україна)
- Павлова Олена Миколаївна - доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки, підприємництва та маркетингу Волинського національного університету імені Лесі Українки (Луцьк, Україна)
- Пагута Тамара Іванівна - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти, директор Інституту педагогічної освіти Приватного вищого навчального закладу «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука» (Рівне, Україна)
- Помиткін Едуард Олександрович — доктор психологічних наук, професор, провідний науковий співробітник Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Язюна НАПН України (Київ, Україна)
- Помиткіна Любов Віталіївна — доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Приходькіна Наталія Олексіївна - доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна)
- Савенко Олена Анатоліївна - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту і права Дніпровського державного аграрно-економічного університету, членкиня громадської наукової організації "Фінансово-економічна наукова рада" (Київ, Україна)
- Самусь Тетяна Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри професійної освіти та технологій сільськогосподарського виробництва Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка (м. Глухів, Україна)
- Сапожніков Станіслав Володимирович - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та психології Університету імені Альфреда Нобеля (Дніпро, Україна)
- Сопілко Ірина Миколаївна - доктор юридичних наук, професор, Відмінник освіти України, Заслужений юрист України, декан юридичного факультету Національного Авіаційного Університету (Київ, Україна)
- Титко Анна Василівна — кандидат юридичних наук, провідний науковий співробітник Національної академії внутрішніх справ (Київ, Україна)
- Трушкіна Наталія Валеріївна — кандидат економічних наук, член-кореспондент Академії економічних наук України, дійсний член Центру українсько-європейського наукового співробітництва, старший науковий співробітник відділу проблем регуляторної політики та розвитку підприємництва, Інститут економіки промисловості НАН України (Київ, Україна)
- Турчинова Ганна Володимирівна — кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету природничо-географічної освіти та екології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (Київ, Україна)
- Фаловська Ірина Дмитрівна - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та психології Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» (Луцьк, Україна)
- Хохліна Олена Петрівна — доктор психологічних наук, професор, професор кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Чепурна Мирослава Володимирівна - кандидат педагогічних наук, доцент, завідувачка кафедри іноземних мов та міжнародної комунікації Черкаського державного технологічного університету (Черкаси, Україна)
- Чернуха Надія Миколаївна — доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної реабілітації та соціальної педагогіки Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Київ, Україна)
- Якимчук Аліна Юріївна — доктор економічних наук, професор, професор кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- Яковичька Лада Савелівна — доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Якушева Оксана Вікторівна — кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та підприємництва Черкаського державного технологічного університету (Черкаси, Україна)

Статті розміщені в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію поданих матеріалів несуть автори.

ЗМІСТ

СЕРІЯ «Управління та адміністрування»

Nalyvaiko Yu.V., Kalashnikova Kh.I. <i>THE DIRECTIONS OF MODERNIZING THE FISCAL STRUCTURES OF THE PUBLIC ADMINISTRATION SYSTEM IN UKRAINE</i>	26
Берестенко В.В., Онищенко С.П. <i>СПЕЦИФІКА ТА ОСНОВНІ ТРЕНДИ МУЛЬТИМОДАЛЬНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ</i>	36
Бражко О.В., Ященко В.В. <i>ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР МОДЕРНІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ В ПЕРІОД ВІЙНИ ТА ВІДНОВЛЕННЯ</i>	52
Василенко Н.В. <i>ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ: ВПРОВАДЖЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ (ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА МІЖНАРОДНИЙ ВИМІРИ)</i>	65
Гулько Л.В., Дем'янчик Г.П., Мельничук В.І. <i>ЧИННИКИ ВПЛИВУ НА ФОРМУВАННЯ НОВОГО БЕЗПЕКОВОГО СЕРЕДОВИЩА В УКРАЇНІ</i>	73
Качан Я.В. <i>ЕФЕКТИВНЕ НАУКОВЕ НАПИСАННЯ: СИНЕРГІЯ МЕТОДІВ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ У СФЕРІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА</i>	85
Кутков О.О. <i>НАПРЯМИ РОЗВИТКУ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО ВПЛИВУ НА ЦИВІЛЬНО-ВІЙСЬКОВЕ СПІВРОБІТНИЦТВО</i>	97
Лаврентій Д.С., Василевська Т.Е. <i>ІНСТИТУТ ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА: ОБґРУНТУВАННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ ЗАПРОВАДЖЕННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ</i>	104

Шиделко А.В., Бохонкова Ю.О.

1435

*ПСИХОЛОГІЧНА АДАПТАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ В ПІЗНЬОМУ
ВІЦІ: КОГНІТИВНІ, КОМУНІКАТИВНІ ТА МЕНТАЛЬНІ
АСПЕКТИ*

СЕРІЯ «Педагогіка»

Hnatyk K.B., Fabian M.Yu., Huszti I.I.

1447

VOCABULARY ACQUISITION IN A BUSINESS ENGLISH CONTEXT

Peng Canxing

1455

*ORFF MUSIC TEACHING METHOD IN THE PRACTICE AND
RESEARCH OF MUSIC COURSES IN PRESCHOOL EDUCATION
MAJOR IN CHINA (THE CASE STUDY OF Y VOCATIONAL
COLLEGE)*

Sydorova K.O.

1465

*METHODOLOGICAL APPROACHES TO TEACHING HEALTHY
CONFECTIONERY ART IN VOCATIONAL EDUCATION*

Акімова О.М., Петриченко Л.О., Бабакіна О.О.

1480

*ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ГАЛУЗІ
ОСВІТА В КОНТЕКСТІ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДЕОНТОЛОГІЇ*

Алексеев І.А.

1492

*АНАЛІЗ НОРМАТИВНО-ЗМІСТОВИХ ЗАСАД І ОСОБЛИВОСТЕЙ
РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАГАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У
ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ
СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ*

Аршава О.О., Дейнега О.А., Панченко А.С., Жовтоніжко І.М.

1505

*ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ: ВИКЛИКИ, МОЖЛИВОСТІ,
ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ*

Аторіна В.М., Вишник О.О., Литвинов А.С.

1518

*ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У
ВИКЛАДАННІ ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В
ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ*

- Михальченко Н.В., Шапочка В.А.** 1822
*ПРОФЕСІЙНА ГОТОВНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ
ЯК ДЕТЕРМІНАНТА РОЗВИТКУ РЕФЛЕКСІЇ МОЛОДШИХ
ШКОЛЯРІВ*
- Моца А.А.** 1834
*ІНСТИТУЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ОСВІТИ*
- Новосадов Я.Г.** 1845
*НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ
БАКАЛАВРІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ГОТОВНОСТІ ДО
КЕРІВНИЦТВА ОРКЕСТРОВИМ КОЛЕКТИВОМ*
- Руденський Р.Є., Шишак А.М.** 1854
*ТЕХНОЛОГІЯ СТВОРЕННЯ ОСВІТНИХ ПРЕЗЕНТАЦІЙ
У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ
ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ*
- Савельчук І.Б., Куниця Т.Ю.** 1867
*ВОЛОНТЕРСТВО ЯК РЕСУРС ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД У
СФЕРІ СОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ ВЕТЕРАНІВ*
- Семенович С.В., Давидюк І.В., Бутенко Т.В.** 1880
*СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ
ФІЗИЧНОГО ВИХІВАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ*
- Ставицький О.М., Сопівник Р.В., Мірошніченко В.І.** 1892
*ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ЦІННОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ
ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ВОЛОНТЕРСЬКИХ ІНІЦІАТИВ ЯК
ОСНОВИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА*
- Ткаченко В.В., Цвячка О.О., Ребякова М.В., Пукаленко В.А.** 1903
*ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНУ ПІДГОТОВКУ ФАХІВЦІВ
СФЕРИ КУЛЬТУРИ ТА МИСТЕЦТВА*
- Фаловська І.Д., Слатвінська А.А., Вознюк О.В.** 1914
*ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ЗДОБУВАЧІВ
ОСВІТИ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ
СЕРЕДОВИЩІ*

УДК: 373.2:373.3:004.738.5:371.3

[https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-7\(47\)-1854-1866](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-7(47)-1854-1866)

Руденський Ростислав Євгенович доктор філософії з дошкільної освіти, викладач кафедри освітології і педагогіки, Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль, <https://orcid.org/0000-0001-5890-6276>

Шишак Андріана Михайлівна доктор філософії з початкової освіти, викладач кафедри освітології і педагогіки, Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль, <https://orcid.org/0000-0001-7715-9528>

ТЕХНОЛОГІЯ СТВОРЕННЯ ОСВІТНІХ ПРЕЗЕНТАЦІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Анотація. У статті зазначено, що створення освітніх презентацій у професійній підготовці майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти та учителів початкової школи зумовлене сучасними викликами цифровізації освіти та необхідністю формування у здобувачів вищої освіти цифрової компетентності як одного з ключових елементів їхньої професійної готовності. Наголошено, що підготовка майбутніх вихователів та вчителів початкової школи охоплює не лише засвоєння теоретичних знань і практичних умінь щодо роботи з дітьми, але й опанування сучасних інформаційно-комунікаційних засобів, що забезпечують можливість організовувати освітній процес на якісно новому рівні. У цьому контексті створення освітніх презентацій охарактеризовано не лише як технічну навичку, а як елемент професійної компетентності, який забезпечує реалізацію інтегрованого, візуально насиченого й доступного навчання у сфері дошкільної і початкової освіти. Наголошено, що ефективне використання презентацій у педагогічній діяльності потребує методичного супроводу, дидактично обґрунтованого підходу та творчого осмислення цього інструменту. Обґрунтовано, що створення освітніх презентацій повинно відповідати ознакам технологічності: бути більш ефективною за традиційні методики і прийоми, оптимальною, відтворюваною, гнучкою для використання в різних умовах та через різні комп'ютерні пристрої, алгоритмізованою, системною, діагностичною, прогнозованою тощо. Узагальнено технологію створення освітніх презентацій у професійній підготовці майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти та вчителів початкової школи, яка має хронологічно-послідовну компонентну структуру: цільовий, змістово-методичний, техніко-технологічний, процесуальний, рефлексивний тощо. З'ясовано, що кожен зі структурних компонентів має специфіку реалізації та вимагає від майбутніх фахівців низки спеціальних умінь і навичок, які забезпечують найефективнішу

їх реалізацію. Підсумовано, що своєчасність та важливість оволодіння характеризованою технологією визначене низкою професійних державних документів у галузі дошкільної та початкової освіти.

Ключові слова: технологія створення презентацій, освітня технологія, підготовка фахівців, вихователі закладів дошкільної освіти, вчителі початкової школи, дизайн презентації, види освітніх презентацій, професійна компетентність, інформаційно-цифрові уміння.

Rudenskyi Rostyslav Yevhenovych PhD in Preschool education, Lecturer at the Department of Educology and Pedagogy, West Ukrainian National University, <https://orcid.org/0000-0001-5890-6276>

Shyshak Andriana Mykhailivna PhD in Primary education, Lecturer at the Department of Educology and Pedagogy, West Ukrainian National University <https://orcid.org/0000-0001-7715-9528>

TECHNOLOGY OF CREATING EDUCATIONAL PRESENTATIONS IN THE PROFESSIONAL TRAINING OF PRESCHOOL AND PRIMARY SCHOOL TEACHERS

Abstract. The article states that the creation of educational presentations in the professional training of future preschool educators and primary school teachers is driven by the modern challenges of digitalization in education and the need to develop digital competence in higher education students as one of the key elements of their professional readiness.

It was emphasised that the training of future educators and primary school teachers covers not only the acquisition of theoretical knowledge and practical skills for working with children, but also the mastery of modern information and communication tools that enable the educational process to be organised at a qualitatively new level.

In this context, the creation of educational presentations is characterised not only as a technical skill, but also as an element of professional competence that ensures the implementation of integrated, visually rich and accessible learning in the field of pre-school and primary education. It is emphasised that the effective use of presentations in teaching requires methodological support, a didactically sound approach and creative understanding of this tool.

It is justified that the creation of educational presentations should meet the criteria of technological efficiency: be more effective than traditional methods and techniques, optimal, reproducible, flexible for use in different conditions and through different computer devices, algorithmic, systematic, diagnostic, predictable, etc.

The technology for creating educational presentations in the professional training of future preschool educators and primary school teachers has been

generalised, which has a chronological and sequential component structure: target, content and methodological, technical and technological, procedural, reflective, etc.

It has been established that each of the structural components has specific implementation characteristics and requires future specialists to have a range of special skills and abilities that ensure their most effective implementation.

It is concluded that the timeliness and importance of mastering the described technology is determined by several professional state documents in the field of preschool and primary education.

Keywords: presentation creation technology, educational technology, professional training, preschool teachers, primary school teachers, presentation design, types of educational presentations, professional competence, information and digital skills.

Постановка проблеми. Створення освітніх презентацій у професійній підготовці майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти та учителів початкової школи зумовлене сучасними викликами цифровізації освіти та необхідністю формування у здобувачів вищої освіти цифрової компетентності як одного з ключових елементів їхньої професійної готовності.

У сучасному освітньому просторі цифрові технології дедалі більше інтегруються в освітній процес, трансформуючись з допоміжного інструменту на важливий компонент педагогічної взаємодії.

Зокрема, використання презентацій у підготовці фахівців дошкільної та початкової освіти сприяє підвищенню якості візуалізації навчального матеріалу, розвитку креативного мислення, формуванню навичок ефективного представлення інформації та організації освітнього середовища відповідно до вікових особливостей дітей дошкільного та молодшого шкільного віку.

Підготовка майбутніх вихователів та вчителів початкової школи охоплює не лише засвоєння теоретичних знань і практичних умінь щодо роботи з дітьми, але й опанування сучасних інформаційно-комунікаційних засобів, що забезпечують можливість організовувати освітній процес на якісно новому рівні.

У цьому контексті створення освітніх презентацій характеризуємо не лише як технічну навичку [1], а як елемент професійної майстерності, який забезпечує реалізацію інтегрованого, візуально насиченого й доступного навчання у сфері дошкільної і початкової освіти [2; 3; 4].

Водночас ефективне використання презентацій у педагогічній діяльності потребує методичного супроводу, дидактично обґрунтованого підходу та творчого осмислення цього інструменту.

Зазначене найбільш повною мірою відображається технологією створення освітніх презентацій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У науці помітним є передусім загальнодержавний підхід до визначення вимог щодо професійного володіння зазначеною технологією.

Концептуальними засадами освіти дітей раннього та дошкільного віку задекларовано, що «успішна професійна діяльність сучасного педагога неможлива без здатності швидко орієнтуватися у значному інформаційному потоці, без активного використання ІКТ-технологій» [10, с. 33].

Концептуальними засадами початкової освіти «Нова українська школа» задекларовано, що «організація нового освітнього середовища потребує широкого використання нових ІТ-технологій, нових мультимедійних засобів навчання» [8, с. 28].

«Державним стандартом дошкільної освіти» визначено, що універсальний дизайн сучасного закладу дошкільної освіти повинен забезпечувати можливість «організації освітнього процесу із застосуванням сучасних технологій, освітніх програм та послуг, що відповідають особливостям розвитку всіх дітей дошкільного віку» [7, с. 34].

У «Цифровій рамці педагогічних та науково-педагогічних працівників» однією зі сфер застосування цифрових інструментів зазначено «навчальну діяльність (с4)», що передбачає «використання цифрових технологій в процесі навчання/викладання» [9, с. 19].

Таким чином, помітною є загальнодержавна та суспільна зацікавленість у володінні на високому професійному рівні здатністю створювати освітні презентації, зокрема педагогам закладів дошкільної освіти.

Мета статті – узагальнити та охарактеризувати зміст технології створення освітніх презентацій у професійній підготовці майбутніх вихователів та вчителів початкової школи.

Виклад основного матеріалу. Створення освітніх презентацій повинно відповідати ознакам технологічності: бути більш ефективною за традиційні методики і прийоми, оптимальною, відтворюваною, гнучкою для використання в різних умовах та через різні комп'ютерні пристрої, алгоритмізованою, системною, діагностичною, прогнозованою тощо.

Зазначені характеристики вважаємо критеріями за якими визначають і відбирають технології для освітнього процесу, як у сферу дошкільної, так і початкової освіти.

Однак, критерії технологій не визначають видового різноманіття освітніх презентацій, що на нашу думку є визначальним – передетапом у реалізації технології створення освітньої презентації.

Коротко його охарактеризуємо.

У науці помітними є різні підходи до визначення видів презентацій, їх характеризують та класифікують за різними ознаками.

Вважаємо, що в освітньому процесі закладу вищої освіти класифікаційною ознакою має бути наявність/відсутність презентатора та супровід його виступу з допомогою підготовлених слайдів.

З огляду на це наведемо в таблиці 1 характеристику визначених нами видів освітніх презентацій.

Таблиця 1

Види освітніх презентацій (Р. Руденський)

Повнозначні (самостійні)	Рівноправні (доповнювальні) з виступом спікера	Презентації, що обслуговують виступ спікера
не потребують коментування спікера, додаткових пояснень	презентація підсилює, конкретизує зміст сказаного, але не повторює	не відображають зміст навчального матеріалу, набір зображень/схем
найкраще підходять, якщо виступ спікера не передбачається	виступає наочною опорою мислення, скеровує увагу на спікера	без розповіді і роз'яснень вони є незрозумілими для слухачів
у них буде тексту, коментарів і приміток найбільше	підходить у ситуації, коли описати словесно важко, і краще візуалізувати	обмалює текст, максимум зображень, таблиць, схем, діаграм, візуалізацій

Отже, за змістом таблиці 1 можемо зробити висновок: коли ставлять завдання зробити презентацію, то необхідно одразу з'ясувати, як буде відбуватись презентування [13].

Вміння презентувати охоплює три взаємопов'язані процеси:

- 1) підготовка тексту/сценарію виступу за конкретною структурою;
- 2) створення слайдів, їх форматування та дизайн;

3) власне презентаційний виступ, у якому поєднується усний виступ спікера з показом слайдів. Складність зазначеного процесу зумовлює вимогу про те, що завищені очікування до презентації не повинні бути вихідною основою у процесі її створення. Тому матеріал освітньої презентації повинен ґрунтуватись на дослідженні та ретельному вивченні проблематики презентації, бути добре структурованим (основне – важливе – другорядне), містити і передбачати використання реальних прикладів/кейсів з досвіду чи практики тощо.

У таблиці 2 наводимо узагальнені ключові показники за кожним зі структурних компонентів технології створення освітніх презентацій. Важливо, що компоненти між собою пов'язані не лише структурними, а й хронологічно-послідовними зв'язками, що забезпечує поетапність реалізації самої технології.

Таблиця 2

Характеристика структурних компонентів технології створення освітніх презентацій

Компонент	Ключові показники
Цільовий	визначення мети та цілей презентації;
	вивчення цільової аудиторії/глядача;
	з'ясування формату презентування;
Змістово-методичний	пошук джерел/досліджень, вивчення предмета з різних позицій;
	структурування матеріалу з теми в єдину презентаційну лінію;
	реалізація принципів навчання (доступності, активності і свідомості, наочності, академічної доброчесності, зв'язку навчання з життям, врахування вікових особливостей);

Компонент	Ключові показники
Техніко-технологічний	вибір програмного забезпечення, сервісів для дизайну презентації;
	поділ матеріалу на слайди з підходом «показую/розказую»;
	реалізація принципів «фокус», «контраст», «єдність» у презентації;
Процесуальний	власне презентування за вибраним із форматів;
	постійне отримання зворотного зв'язку від глядача/авдиторії;
	готовність відповісти на додаткові запитання, уточнити/роз'яснити;
Рефлексивний	перевірка досягнення мети та цілей презентації;
	самоаналіз та структурування недоліків, їх формулювання як потенційно позитивно виправлених і врахованих для наступних презентацій;
	внесення змін, корекція у слайдах.

Охарактеризуємо, на нашу думку, найбільш істотні аспекти в реалізації кожного з перелічених у таблиці 2 компонентів.

Цільовий компонент. Перед тим, як структурувати матеріал, оформлювати слайди та готувати презентаційний виступ, необхідно визначити її загальну мету та конкретну/і цілі. Під час її визначення враховують тип аудиторії, що переглядатиме презентацію, власні можливості та тип повідомлюваного матеріалу. Правильно визначена мета об'єднує спікера та аудиторію слухачів, тобто цілі мають бути узгодженими.

Основою такого узгодження є врахування *рівня запам'ятовуваності* (наскільки добре люди пам'ятають те, що їм говорили) *та впливу* (чи діють і як діють люди згідно з тим, що їм було сказано).

Дослідження доводять, що слухачі асоціюють складність прочитання завдання з мірою складності чи простоти виконання самого завдання. Тому, якщо слайд, який заохочує виконати буде візуально ускладненим, то аудиторія з більшою ймовірністю запам'ятає його оформлення, але з меншою вірогідністю візьметься за його виконання.

Від обраної мети залежить результат презентаційного виступу. Цілями і результатами можуть бути такі:

- почути/послухати спікера (попросити аудиторію вислухати ваше повідомлення в конкретних умовах і часі вашого виступу, розважити їх, повідомити факти, інформацію тощо);

- запам'ятати ключову думку (наголошуватимете кілька разів на тому, що важливо, навіть інколи не обґрунтовуючи чому саме так; емоції та теплі кольори додають запам'ятовуваності ключовим ідеям, думкам);

- зробити/виконати/втілити (мотивувати аудиторію до певних дій, вчинків за заданим Вами алгоритмом, інструкцією. Дії матимуть несистемний, одноразовий характер. Інструкція має бути чіткою, зрозумілою і простою, не вимагати зайвих зусиль, умов і матеріалів);

- стати кращим/удосконалитись/змінити точку зору, світогляд, поведінку (глядачі роблять особистий вибір, на основі прийнятих переконань з вашої

презентації. Дії матимуть системний характер, вольові зусилля, вимагатимуть зміни мислення, способу життя, добору ресурсів та/або залучення інших осіб до їх виконання). На цьому ж етапі здійснюється вибір формату презентування (наприклад, онлайн/офлайн) та власне виду презентації, як набору слайдів [13]. Окрім цього, з'ясовується, хто буде глядачем, наскільки аудиторія слухачів є компетентною у темі вашої презентації тощо.

Змістово-методичний етап. В умовах професійної педагогічної діяльності вихователь має володіти компетентностями візуально-комунікативного представлення інформації, що формує в дітей естетичний смак, логічне мислення та увагу. Невдало оформлена презентація з помилками (таблиця 3) може дезорієнтувати дітей, ускладнити сприймання матеріалу та знизити мотивацію до навчання. З дидактичної точки зору, дотримання принципів наочності, структурованості та доступності є основою ефективного освітнього процесу.

Таблиця 3

Типові помилки в освітніх презентаціях

Помилки щодо змісту	Помилки в дизайні	Помилки з графікою та візуалізацією:
Відсутність чіткої структури — немає логічного поділу матеріалу.	Занадто яскраві або «кислотні» кольори — складно сприймати.	Складні або недоречні діаграми — «важкі» для розуміння.
Занадто багато тексту на слайді — слайд виглядає як сторінка з підручника.	Невиправдане використання анімацій та переходів між слайдами.	Використання зображень без підписів або пояснень.
Недостатній змістовий обсяг — слайди надто стислі, без пояснень і прикладів.	Відсутність єдиного стилю оформлення презентації (кольорова гама, іконки, шрифти).	Неадаптовані таблиці або скріншоти, які не видно повністю.
Використання неперевіреної або недостовірної інформації.	Непослідовність у форматуванні заголовків і основного тексту.	Зображення низької якості або з водяними знаками.
Відсутність ключових тез чи висновків — слайди не передають основної думки.	Невирівняні елементи (заголовки, текст, зображення).	Перевантаження слайдів неякісною графікою, анімацією або декоративними елементами.
Повторення одного і того ж матеріалу на кількох різних слайдах.	«Калейдоскоп» шрифтів — без системи та ієрархії.	Недостатній контраст між зображенням і тлом.

Під час навчання у закладі вищої освіти презентація може бути формою представлення результатів виконання різних видів завдань. Тому вимоги щодо дотримання академічної доброчесності під час її створення є такими ж як і до інших видів навчальних завдань. У третьому пункті ст. 42 «Академічна доброчесність» Закону України «Про вищу освіту» вказано, що «дотримання академічної доброчесності здобувача освіти передбачає» [5]:

- «самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання»;
- «посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей»;
- «дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права»;
- «надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації» [5].

Отже, під час підготовки презентації як навчального завдання доцільно відповісти на контрольні запитання, щоб чітко знати, чи дотримано принципу академічної доброчесності у її підготовці.

Використання не власних матеріалів, зображень, інформації з відкритих джерел повинно відбуватися відповідно до конкретного типу ліцензії «Creative Commons Attribution 4.0 International» [12]. Основними видами ліцензії є покликання на автора, можливість адаптувати/модифікувати запозичуваний матеріал, поширювати його на умовах автора або власних умовах, комерційне використання тощо. Види ліцензій, іншими словами, відповідають на запитання «Що можна робити із матеріалом, щоб не порушити авторських та суміжних прав?». Використання матеріалів з відкритих джерел за будь-яким із видів ліцензії передбачає обов'язкове її зазначення у доступний і зрозумілий спосіб для всіх, кому ви поширюватимете матеріал. Отже, глядач/слухач/користувач повинен бути обізнаним з якого джерела та на яких умовах взято/запозичено матеріал.

Якість презентації визначається рівнем точності й достовірності поданої інформації, а також адекватністю обраного способу її візуалізації, що здебільшого відображає сутність *техніко-технологічного компонента*.

Візуальні матеріали, зокрема фотографії та ілюстрації, мають здатність викликати емоційну реакцію, що сприяє кращому запам'ятовуванню представленого контенту. Візуальні елементи, використані в презентаціях, характеризуються трьома ключовими параметрами: розміром, якістю та релевантністю змісту. З огляду на це формується універсальне правило ефективної візуалізації, яке сприяє точнішому сприйняттю повідомлення аудиторією: «слід використовувати виключно великі, високоякісні та змістово обґрунтовані зображення». Варто враховувати, що у разі публічного виступу з використанням презентації, зображення низької якості, яке на екрані комп'ютера вже виглядає посередньо, під час проєкції на великому екрані справлятиме ще гірше враження. Цей аспект не слід ігнорувати і в ситуаціях, коли презентацію надсилають електронною поштою, оскільки зображення низької якості справляють візуально неохайне та непрофесійне враження.

Однією з найпоширеніших проблем під час використання зображень у презентаціях є їх змістова недоречність. Іншими словами, виникає невідповідність між текстовим повідомленням і візуальним супроводом:

зображення або суперечить основному змісту, або не несе жодного інформативного навантаження.

У разі використання схем особливо важливим є дотримання чіткої та логічної візуальної ієрархії, яка спрямовує погляд аудиторії у визначеному напрямку та усуває візуальну плутанину, зводячи до мінімуму необхідність самостійного вибору точки зосередження уваги. Для людського зору природним є горизонтальний рух зліва направо, що зумовлено навичками читання у відповідних культурах. Рух у протилежному напрямку сприймається менш комфортно та вимагає більшої зорової напруги. Аналогічна закономірність спостерігається і у вертикальному напрямку: згідно з принципом гравітації, сприйняття руху зверху вниз є природнішим і легшим для ока. Натомість вертикальний рух знизу вгору інтуїтивно асоціюється з подоланням опору, що ускладнює його сприйняття.

Для формування відповідної емоційної та смислової атмосфери презентації доцільно використовувати не лише якісні, а й візуально привабливі зображення. У певних випадках ефективним може бути створення тематичних колажів. Візуальні елементи, зокрема фотографії та ілюстрації істотно впливають на емоції глядача, тому доцільно їх узгоджувати з кольоровою палітрою презентації, що сприятиме цілісному сприйманню матеріалу [6].

Під час використання інтерактивної інфографіки та анімаційних елементів важливо підтримувати оптимальний баланс, щоб уникнути відволікання уваги від основної ідеї презентації.

Поєднання тексту з візуальними складовими – зображеннями, схемами, графіками тощо – сприяє більш легкому сприйняттю та швидшому запам'ятовуванню інформації. За умови правильного застосування такі елементи не перевантажують глядача, а також забезпечують презентації естетично привабливий і доречний вигляд.

«Іконки» або «пиктограми» – найпростіші форми ілюстрацій, що виконують функцію універсальної візуальної мови, зрозумілої широкому колу осіб.

Вони сприймаються значно швидше за текстову інформацію, мають високий потенціал запам'ятовування, сприяють емоційному забарвленню матеріалу, а також допомагають структурувати та виділяти ключові елементи повідомлення.

Іконки застосовуються для візуалізації інформації та формування унікального стилю викладу у презентації. Вони можуть варіюватися за формою, розміром та форматом залежно від контексту використання. Для підвищення наочності та полегшення навігації іконки слід розміщувати виключно у тих місцях, де це дійсно необхідно [11]. При їх інтеграції до презентації важливо дотримуватися базових дизайнерських принципів освітнього презентування, що забезпечують гармонійне та цілісне оформлення слайдів: фокус, контраст, єдність.

Принцип «фокусу» полягає у тому, що кожна доповідь, слайд і загальний виступ повинні мати голосну фокальну точку, яка визначається перед підготовкою усього матеріалу і довкола якої організовується увесь матеріал. Оскільки аудиторі не може абсолютно все запам'ятати з повідомленого вами, а ви не можете розповісти абсолютно дослівно все, що маєте на увазі, то логіка структурування матеріалу для презентації за цим принципом має бути концентрично зменшеною: обсяг інформації з теми, що у нас є на початку → обсяг інформації, який зможемо донести слухачам за визначений час → обсяг інформації, який аудиторія точно запам'ятає.

Принцип «контрасту» полягає у зіставленні та порівнянні повідомлюваного та унаочненого матеріалу між собою. Неефективні презентації містять перелік фактів, які не відображають істотну цінність презентаційного виступу. Вони набувають сенсу тільки у зіставленні з іншими фактами, тому порівняння є потрібними. Презентаційний матеріал, його частини мають адекватно контрастувати між собою. Сприймати матеріал, який, який зіставляють – цікаво для глядачів. Тому графіки, діаграми, таблиці є ефективними та доказовими засобами освітніх презентацій. Принцип «контрасту» полягає також і в тому, що необхідно відділяти важливі дані від допоміжних, заголовки від підзаголовків, основного тексту, приміток тощо.

Принцип «єдності» полягає в тому, що складові частини слайдів, доповіді та власне виступу мають бути органічно поєднаними, логічно продовжувати одне одного, зумовлювати наступну думку та підводити до цілісного висновку, розуміння сутності основного повідомлення. Елементи та оформлення слайдів повинні узгоджуватись між собою, щоб становити єдність. Зайві лінії, непотрібні елементи, які переобтяжують сприймання глядача, необхідно видалити.

У роботі з текстом в освітніх презентаціях вимоги щодо його оформлення та використання такі ж як і до наукових, навчальних робіт пов'язаних із текстом. Окрім цього додаються вимоги щодо його візуального представлення, структурування тощо. Текст у слайдах виконує додаткову (другорядну), а не провідну (основну) функцію, тому значні за обсягом текстові блоки у презентаціях є не виправданими. Текстову інформацію, яку можна замінити схемою, діаграмою, інфографікою, рисунком, доречно повідомити усно, подати як характеристику унаочненого графічним елементом на слайді.

Під час створення презентації перш за все варто пам'ятати, яку ціль текст виконуватиме. Якщо йдеться про рівнозначну або обслуговувальну презентацію, то текст точно не повинен замінювати доповідь. Доцільно не використовувати довгих речень, складних синтаксичних конструкцій, адже короткі фрази сприймаються глядачами значно легше. Якщо у вас значний обсяг інформативності презентації, то доцільно поділити текст на частини: той, який буде представлений на слайді, і той, який буде усно сказаний. Замість значної кількості абзаців тексту визначте чіткі ключові думки, та розміщуйте на один слайд одну ідею/ключову думку. Для слайдів, які відрізняються за метою

повідомлення доцільно давати заголовок, який зорієнтує глядачів про що далі йтиме мова у виступі. Окрім цього, такий підхід забезпечує цілісність, структурованість презентації, робить виступ більш системним.

Розмір шрифтів (кегель) повинен бути достатньо великим для основного тексту і для заголовків. Для приміток, виносок, технічних вказівок допустимо використовувати шрифти малого розміру. У межах однієї презентації краще використовувати не більше двох різних шрифтів одного сімейства: один для заголовків, інший — для основного тексту. Це надає візуальної структурованості, впорядкованості тексту на слайді. Ієрархічний підхід у використанні шрифтів забезпечує можливість відділити головне, суттєве від другорядного, менш важливого. Використання курсиву є доцільним лише в оформленні технічних вказівок, виносок та приміток, адже вони не реалізують основну мету презентації, а курсивне накреслення ускладнює читання тексту. Так само невиправданим вважається написання усього тексту великими прописними літерами (НАПРИКЛАД, ТАКИМИ) тому, що є візуально складним та асоціативно збільшує емоційну напругу у сприйманні, вважається дещо агресивним.

Висновки. Отже, технологія створення освітніх презентацій у професійній підготовці майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти та вчителів початкової школи має хронологічно-послідовну компонентну структуру: цільовий, змістово-методичний, техніко-технологічний, процесуальний, рефлексивний тощо. Кожен зі структурних компонентів має специфіку реалізації та вимагає від майбутніх фахівців низки спеціальних умінь і навичок, які забезпечують найефективнішу їх реалізацію. Своєчасність та важливість оволодіння характеризованою технологією визначене низкою професійних державних документів у галузі дошкільної та початкової освіти.

Перспективи подальших досліджень полягають в обґрунтуванні процесуального та рефлексивного компонентів.

Література:

1. Азаренков В. І., Ольховська О. В. Презентація. Дизайн. Виступ: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти ... ступеня магістра. Полтава : ПУЕТ, 2023. 107 с.
2. Бондаренко Т. В. Особливості використання програмного засобу Prezi у процесі розробки навчальних презентацій. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2018. Том 63, №1. С. 1-11.
3. Борова В. Є. Використання мультимедійних презентацій у підготовці майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до розвитку мовлення дітей. *Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка. Серія : Педагогіка*. 2019. Вип. 12. С. 83-92. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nauvkgroga_2019_12_11.
4. Брянцева Г. В., Брянцев О. А. Формування в бакалаврів навичок візуалізації презентацій. *Збірник наукових праць Херсонського державного університету. Педагогічні науки*. 2018. Вип. 82(2). С. 89-94. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znppn_2018_82%282%29_20.
5. Верховна Рада України. Закон України «Про вищу освіту». Редакція від 09.04.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.

6. Говорющенко В. Л. Вплив візуального дизайну педагогічних презентацій на якість навчального процесу. *Ukrainian Journal of Educational Studies and Information Technology*. Вересень, 2018. Вип. 6. № 3. С. 48-54.
7. Міністерство освіти і науки України. Державний стандарт дошкільної освіти «Базовий компонент дошкільної освіти». 2021. 38 с. URL: <https://surl.li/aloipe>.
8. Міністерство освіти і науки України. Концептуальні засади реформування середньої школи «Нова українська школа». 2016. 40 с. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
9. Міністерство цифрової трансформації України. Концептуально-референтна рамка цифрової компетентності педагогічних й науково-педагогічних працівників. Проєкт. 2021. URL: <https://surl.lu/jnzuxn>.
10. Національна академія педагогічних наук України. (2020). Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку. Київ: ФОП Ференець В. Б. <https://bit.ly/2E3xULJ>
11. Нелюбов В. О., Куруца О. С. Основи інформатики. Microsoft PowerPoint 2016: навчальний посібник. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2018. 122 с.
12. Про ліцензії «Creative Commons». URL: <https://creativecommons.org/share-your-work/cclicenses/>.
13. Руденський Р. Дистанційне навчання в системі загальнопедагогічних форм організації освітнього процесу. *Актуальні питання та перспективи проведення наукових досліджень*: матеріали міжнародної студентської наукової конференції (6 листопада, 2020 рік. Вінниця, Україна). Вінниця: Молодіжна наукова ліга, 2020. Т. 4. С. 19-21. URL: <http://dspace.tnpu.edu.ua/handle/123456789/33825>.

References:

1. Azarenkov, V. I., & Olkhovska, O. V. (2023). *Presentation. Design. Performance: A textbook for higher education seekers of the master's degree* [Prezentatsiia. Dyzaïn. Vystup: navchalnyi posibnyk dlia zdobuvachiv vyshchoi osvity ... stupenia mahistra]. Poltava: PUET.
2. Bondarenko, T. V. (2018). Features of using the Prezi software in the process of developing educational presentations [Osoblyvosti vykorystannia prohramnoho zasobu Prezi u protsesi rozrobky navchalnykh prezentatsii]. *Information Technologies and Learning Tools*, 63(1), 1–11.
3. Borova, V. Ye. (2019). The use of multimedia presentations in the training of future preschool teachers for the development of children's speech [Vykorystannia multymediinykh prezentatsii u pidhotovtsi maibutnikh vykhovateliv zakladiv doshkilnoi osvity do rozvytku movlennia ditei]. *Scientific Bulletin of the Kremenets Regional Humanitarian Pedagogical Academy named after Taras Shevchenko. Series: Pedagogy*, (12), 83–92. http://nbuv.gov.ua/UJRN/nauvkroga_2019_12_11
4. Briantseva, H. V., & Briantsev, O. A. (2018). Formation of visualization skills of presentations in bachelor's students [Formuvannia v bakalavriv navychok vizualizatsii prezentatsii]. *Collected Scientific Works of Kherson State University. Pedagogical Sciences*, 82(2), 89–94. http://nbuv.gov.ua/UJRN/znppn_2018_82%28%29__20
5. Verkhovna Rada of Ukraine. (2025). *Law of Ukraine "On Higher Education" (edition of 09.04.2025)* [Zakon Ukrainy «Pro vyshchu osvitu» (redaktsiia vid 09.04.2025)]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
6. Hovoriushchenko, V. L. (2018). The impact of visual design of pedagogical presentations on the quality of the learning process [Vplyv vizualnoho dyzaïnu pedahohichnykh prezentatsii na yakist navchalnoho protsesu]. *Ukrainian Journal of Educational Studies and Information Technology*, 6(3), 48–54.

7. Ministry of Education and Science of Ukraine. (2021). *State Standard of Preschool Education "Basic Component of Preschool Education"* [Derzhavnyi standart doshkilnoi osvity "Bazovyi komponent doshkilnoi osvity"]. <https://surl.li/aloipe>

8. Ministry of Education and Science of Ukraine. (2016). *Conceptual principles of secondary school reform "New Ukrainian School"* [Kontseptualni zasady reformuvannia serednoi shkoly "Nova ukrainska shkola"]. <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/nova-ukrain-ska-shkola-compressed.pdf>

9. Ministry of Digital Transformation of Ukraine. (2021). *Conceptual Reference Framework for Digital Competence of Pedagogical and Scientific-Pedagogical Workers (Draft)* [Kontseptualno-referentna ramka tsyfrovoi kompetentnosti pedahohichnykh y naukovo-pedahohichnykh pratsivnykiv. Proiekt]. <https://surl.lu/jnzuxn>

10. National Academy of Educational Sciences of Ukraine. (2020). *Concept of education for early and preschool-age children* [Kontseptsiiia osvity ditei ranoho ta doshkilnoho viku]. Kyiv: FOP Ferenets V. B. <https://bit.ly/2E3xuLJ>

11. Neliubov, V. O., & Kurutsa, O. S. (2018). *Fundamentals of informatics. Microsoft PowerPoint 2016: A textbook* [Osnovy informatyky. Microsoft PowerPoint 2016: navchalnyi posibnyk]. Uzhhorod: DVTsZ "UzhNU".

12. Creative Commons. (n.d.). *About Creative Commons licenses* [Pro litsenzii "Creative Commons"]. <https://creativecommons.org/share-your-work/cclicenses/>

13. Rudenskyi, R. (2020). Distance learning in the system of general pedagogical forms of organizing the educational process [Dystantsiine navchannia v systemi zahalnopedahohichnykh form orhanizatsii osvitnoho protsesu]. In *Topical Issues and Prospects of Scientific Research: Proceedings of the International Student Scientific Conference (November 6, 2020, Vinnytsia, Ukraine)* (Vol. 4, pp. 19–21). Vinnytsia: Youth Scientific League. <http://dspace.tnpu.edu.ua/handle/123456789/33825>